

Силабус навчальної дисципліни
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Географія»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Курс: 1; **Семестр:** 1

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: української мови, методики її навчання та перекладу

Затверджено: протокол №1 від 26.08.2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Бондаренко Алла Іванівна
Контакти	E-mail: bondarenko.ai@ndu.edu.ua , тел.: (068) 1312163
Робоче місце	Кафедра української мови, методики її навчання та перекладу (ауд. 213 Гоголівського корпусу)
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис навчальної дисципліни

Дисципліну спрямовано на формування мовної компетентності майбутніх фахівців, яка передбачає знання мовних норм і володіння ними. Курс призначений для вироблення навичок усного та писемного спілкування в професійній сфері на основі знань про комунікативні якості мовлення та діловий мовленнєвий етикет. Сприяє оптимальній мовній поведінці за професійних умов. Приділяє увагу навичкам самоконтролю за дотриманням норм спілкування в діловій сфері.

Дисципліну зорієнтовано на послуговування орфоепічними, акцентуаційними, лексико-семантичними, словотвірними, граматичним та стильовими нормами в професійній сфері. Курс спрямований на знання та доречне застосування в діловому мовленні ресурсів наукового, офіційно-ділового та розмовного стилів. Охоплює вміння оперувати фаховою термінологією, звертає увагу на особливості перекладу та редагування наукових текстів.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни в комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Географія» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних компетентностей:

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Географія» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН03. Уміння пояснити особливості організації географічного простору.

ПРН11. Уміння дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

Форми, методи та засоби навчання

Навчальна дисципліна буде викладена у формі лекцій (6/4 год.), практичних (12/6 год.) і лабораторних занять (12/0 год.), а також організації самостійної роботи студентів в бібліотеках і комп'ютерних мережах (60/80 год.)*.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному та студентоцентричному підходах; передбачає традиційні й інноваційні методи (лекції-презентації, репродуктивні й евристичні бесіди, виконання усних і письмових вправ, моделювання професійних ситуацій та ін.).

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, посібників з української мови за професійним спрямуванням; наукових джерел інформації в галузях дослідження сучасної української мови; довідкових джерел: словників, енциклопедій; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

* – денна/заочна форми здобуття вищої освіти

Організація навчання

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Державна мова – основа професійного спілкування	2	2
2	Основи культури української мови	2	
3	Українська мова професійного спілкування в аспекті наукового стилю	2	2
Разом		6	4

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Державна мова – основа професійного спілкування	2	2
2	Мовні норми професійного спілкування	2	
3	Усне офіційно-ділове спілкування	2	2
4	Українська мова професійного спілкування в аспекті наукового стилю	2	2
5–6	Проблеми перекладу та редагування текстів наукового стилю	4	
Разом		12	6

Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1-2	Мовні норми професійного спілкування	4	
3-4	Основи культури української мови	4	
5	Писемне офіційно-ділове спілкування	2	

6	Термін у системі професійного мовлення	2	
Разом		12	

Тематика самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Запобігання мовному калькуванню	4	4
2	Складні випадки української словозміни	4	4
3	Словотвірні норми	4	4
4	Складні випадки слововживання	4	4
5	Складні випадки побудови словосполучень і речень	4	4
6	Гендерні аспекти спілкування	4	4
7	Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі	4	4
8	Культура наукової комунікації	4	4
9	Наукова комунікація та академічна доброчесність	4	4
10	Поняття міжкультурної комунікації	4	4
11	Полеміка як різновид суперечки	4	4
12	Диспут як різновид суперечки	4	4
13	Дискусія як різновид суперечки	4	4
14	Мовний етикет у професійному спілкуванні	4	4
15	Культура офіційно-ділової комунікації	4	4
16	Термін у системі професійного мовлення		4
17	Основи культури української мови		4
18	Мовні норми		4
19	Писемне офіційно-ділове спілкування		4
20	Проблеми перекладу та редагування текстів наукового стилю		4
Разом		60	80

Оцінка

Підсумкову оцінку курсу буде обчислено з використанням таких складників:

Бали	Оцінюваний результат навчання
24	Портфоліо розділу 1: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи.
23	Портфоліо розділу 2: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи.
23	Портфоліо розділу 3: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи.
30	Залік (за потреби) – есе в науковому стилі аргументативного характеру)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання Ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту та перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за місцем перебування маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно, є можливість погодити графік навчання на основі академічного середовища «Уніком».

Дедлайни. Крайньою межею складання портфоліо (завдання аналітичного характеру, презентації до наукових повідомлень) є три дні до дати заліку. Після цієї дати завдання будуть прийняті, але оцінені лише в разі перескладання іспиту.

Перескладання питань практичних занять можливе раз на тиждень, який передус заліку (тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо здобувач не міг з'явитися на заняття через хворобу чи в зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом: довідкою з лікувального закладу, заявою на ім'я декана про причину та термін відсутності на заняттях та ін.). Дозвіл на пропуск занять із причин, що завчасно відомі та є поважними, здобувач може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання заліку відбувається за графіком, який визначає директорат ННІ.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач повинен ознайомитися з нормативними документами (Положення НДУ ім. Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/lzynkx>)). Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має групового характеру, а також використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікуємо як порушення норм і правил академічної доброчесності, що передбачає відповідальність.

Мобільні пристрої на занятті дозволено використовувати з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач має ознайомитися з Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/uvigbg>) університету, а також принципами та правилами поведінки, визначеними в Етичному кодексі НДУ ім. Миколи Гоголя (<http://surl.li/jeltss>), та виконувати їх.

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення дисципліни

Основна література

1. Бондаренко А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч.-мет. посіб. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2021. 100 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 622 с.
3. Мацицька Т.Є. Сучасна українська мова за професійним спрямуванням: підруч. Київ : Алерта, 2023. 53 с.
4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навчальний посібник. 6-е вид. Київ : Каравела, 2018. 352 с.
5. Український правопис. Київ : Фоліо, 2019. 352 с.
6. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.

Додаткова література

1. Бондаренко А. Лінгвокультурологія : навч.-метод. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.

2. Мамич М. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч.- метод. посіб. 2-е вид. Одеса : Фенікс, 2020. 164 с.
3. Пентиліук М., Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 224 с.
4. Підгурська В.Ю., Голубовська І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
5. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації : підручник. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. 350 с.
6. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 436 с.
7. Bondarenko A., Samoilenko G., Semashko T. Language personality of Vasyl Stus in the discourse dimension. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. 2021, Volum 11, Issue 1, special XVII. P. 173–177.
8. Mavridi S., Xerry D. English for 21st Century Skills. Berkshire: Express publishing, 2021. 159 p.

Ресурси Google

1. Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: <http://www.mova.info/>.
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <https://uk.wikipedia.org>.
3. Український мовно-інформаційний фонд НАНУ. URL: www.ulif.org.ua.